

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Regler for inndeling av regionale helseforetak og helseforetak i Enhetsregisteret (ER)

Sist oppdatert mars 2017

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	3
1.1	Viktig bruk av korrekte opplysninger	3
1.2	Enhetsregisteret (ER) ved Brønnøysundregistrene	3
1.3	Virksomhets- og foretaksregisteret (VoF) i SSB	3
2	Begreper og definisjoner	3
2.1	Hovedenheter og virksomheter	3
2.2	Hovedenhet	3
2.2.1	Virksomhet (underenhet)	4
2.3	Næringskoder	4
2.4	KOSTRA-funksjoner i spesialisthelsetjenesten	4
3	Inndeling av virksomheter i de regionale helseforetakene og helseforetakene	4
3.1	SSBs definisjon av virksomhet	4
3.2	Lov om Enhetsregister	5
3.3	Regionalt helseforetak (RHF)	5
3.4	Presisering av inndelingsreglene for helseforetak (HF)	5
3.4.1	Arbeidssted.....	5
3.4.2	Somatisk helsetjeneste	5
3.4.3	Pasient- og sykehotell	5
3.4.4	Ambulansetjeneste	6
3.4.5	Røntgen og laboratorievirksomhet	6
3.4.6	Rehabilitering/habilitering	6
3.4.7	Psykisk helsevern for voksne	6
3.4.8	Psykisk helsevern for barn og unge.....	7
3.4.9	Tverrfaglig spesialisert rusmiddelbehandling	7
3.4.10	Andre tjenester	7
3.4.11	Administrasjon/støttefunksjoner	7
4	Navnsetting av virksomheter helseforetak	8
4.1	Innmelding av ansatte i A-ordningen.....	8
4.1.1	Hvem skal meldes inn i A-ordningen.....	8
4.1.2	Flere arbeidsforhold	8
4.1.3	Vikarer og ekstrahjelp	9
4.1.4	Yrke.....	9
5	Melde endringer til ER/VoF.....	9
5.1.1	Spørsmål.....	9

1 Innledning

1.1 Viktig bruk av korrekte opplysninger

Dette notatet inneholder gjeldende regelverk for inndeling av regionale helseforetak (RHF) og helseforetak (HF) i virksomheter i Enhetsregisteret (ER) og i Statistisk sentralbyrås (SSB) Virksomhets- og foretaksregisteret (VoF). Denne inndelingen ligger og til grunn for RHFes og HFes rapportering av arbeidstakere til A-ordningen.

En detaljert inndeling etter type virksomhet, adresse og næring brukes blant annet til utarbeidelse av offisiell statistikk hos SSB, og av andre brukere i samfunnet blant annet Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet, bransjeorganisasjoner, yrkessammenslutninger og næringslivet for øvrig.

RHF og HF som har inkluderende arbeidslivsavtale (IA-avtale) kan få opplysninger om legemeldt sykefravær på sine virksomheter på nettsiden til NAV.

1.2 Enhetsregisteret (ER) ved Brønnøysundregistrene

Enhetsregisterets funksjon er å samordne opplysninger om næringslivet og offentlige enheter som fins i ulike offentlige registre.

Andre tilknyttede registre plikter ut fra enhetsregisterloven å samarbeide med Enhetsregisteret og holde opplysningene i registeret oppdaterte. Statistisk sentralbyrå er ansvarlig for opprettelse og vedlikehold av offentlig forvaltning i Enhetsregisteret.

1.3 Virksomhets- og foretaksregisteret (VoF) i SSB

VoF er et av flere tilknyttede registre til Enhetsregisteret.

VoF gir oversikt over alle foretak (hovedenheter) og virksomheter (underenheter) i privat og offentlig sektor i Norge. VoF skal være et heldekkende og kvalitetssikret register, og utgjør en felles populasjon for den økonomiske og næringsmessige statistikken. Statistisk sentralbyrå (SSB) er ansvarlig for opprettelse og vedlikehold av virksomheter i VoF og ER.

2 Begreper og definisjoner

I Enhetsregisteret (ER) og i Statistisk sentralbyrås Virksomhets- og foretaksregister (VoF) brukes følgende begreper og definisjoner:

2.1 Hovedenheter og virksomheter

2.2 Hovedenhet

Hovedenhet er et samlebegrep for personer, selskaper, foreninger, kommuner, helseforetak og andre som har plikt eller rett til å registrere seg i Enhetsregisteret. Regionale helseforetak (RHF) og helseforetak (HF) er registrert med organisasjonsform SÆR, annet foretak iflg. særskilt lov, er juridiske enheter. Helseforetakene er knyttet opp mot det regionale helseforetak de tilhører.

2.2.1 Virksomhet (underenhet)

Den aktiviteten hovedenheten driver. En hovedenhet kan ha én eller flere virksomheter. Virksomheter er ikke selvstendige rettssubjekter, men er underlagt en hovedenhet. Hovedregelen er at alle hovedenheter som driver næringsvirksomhet og/eller har ansatte skal ha minst én underenhet registrert. Med noen få unntak har helseforetakene flere virksomheter. Hver virksomhet er registrert med eget organisasjonsnummer. Virksomhetenes organisasjonsnummer er knyttet opp mot helseforetakets organisasjonsnummer.

2.3 Næringskoder

Næringskoder fastsettes etter Standard for næringsgruppering. Gjeldende standard er betegnet SN2007 som bygger på EUs Nace Rev.2. Dette er en internasjonal standard som er beregnet for bruk i offisiell statistikk. Hver virksomhet skal påføres en næringskode som fastsettes på bakgrunn av virksomhetens hovedaktivitet.

Standard for næringsgruppering finner du her:

<http://www.ssb.no/virksomheter-foretak-og-regnskap/nace>

2.4 KOSTRA-funksjoner i spesialisthelsetjenesten

I spesialisthelsetjenesten representerer funksjoner på hvilket tjenesteområde resurser benyttes. Helseforetakene skal rapportere funksjonsfordelt regnskapsdata. Administrative og felles kostnader i helseforetakene (HF) bør fordeles på fagfunksjoner før HF-et rapporterer til SSB. Kostnader knyttet til de regionale helseforetakene (RHF) regnes utgangspunkt som administrative kostnader, men de kan ha kostnader i andre fagfunksjoner.

3 Inndeling av virksomheter i de regionale helseforetakene og helseforetakene

3.1 SSBs definisjon av virksomhet

En lokalt avgrenset funksjonell enhet hvor det hovedsakelig drives aktiviteter som faller innenfor en bestemt næringsgruppe.

Av definisjonen følger at man skal registrere virksomheter etter følgende hovedprinsipper:

- 1) beliggenhet (fysisk adresse). Det skal registreres én virksomhet for hver adresse der minst én person har sin faste arbeidsplass.
- 2) hva slags type *virksomhet* som drives (næringskode). Hvis det drives virksomhet innen flere næringskoder på samme sted skal hver næring, som sysselsetter minst 5 personer, være registrert som egen virksomhet.

Det skal ikke registreres flere virksomheter med samme næring på samme adresse. Virksomheter registreres etter beliggenhetsadresse og næring, ikke etter målgrupper, sykdommer osv. hvis de ikke tilhører forskjellige næringskoder. Registrering av virksomheter vil følgelig ikke alltid sammenfalle med foretakenes interne organisering.

De statistiske enhetene (virksomhet) er definert i Eurostats forordningen for statistiske enheter, No 696/93. Gjennom EØS-avtalen er Norge forpliktet til å følge denne forordningen.

SSBs definisjon av virksomhet gjelder også i Enhetsregisteret.

3.2 Lov om Enhetsregister

I henhold til forskrift om registrering i Enhetsregisteret §§10 - 11 skal det registreres en underenhet (virksomhet) med eget organisasjonsnummer for hver enkelt atskilt virksomhet registreringsenheten (hovedenhet) utøver. En registreringsenhet virksomhet kan være atskilt ved at den utøves på flere forskjellige geografiske steder og/eller i ulike bransjer/næringer. Registreringsenheten plikter å melde opplysninger om slike underenheter. Dette gjelder både ved førstegangsregistrering i ER, samt ved senere endringer.

3.3 Regionalt helseforetak (RHF)

Hvert enkelt regionalt helseforetak skal registreres som eget foretak.

Næring: 84.120 Offentlig administrasjon tilknyttet helsestell m.m.
Funksjon: 400 Administrasjon

Dersom RHF også har aktivitet som ikke hører inn under administrasjon, skal dette skilles ut som egne virksomheter under foretaket, etter samme inndelingsregler som for helseforetakene.

3.4 Presisering av inndelingsreglene for helseforetak (HF)

3.4.1 Arbeidssted

Nedenfor går vi gjennom de ulike typer av aktivitet som medfører at HFene må registrere egne virksomheter. I tillegg kommer at man også må registrere egne virksomheter der hvor aktivitet innen samme næring er lokalisert på geografisk ulike steder, f.eks. to somatiske sykehus i hver sin kommune. Dette er nødvendig for å kunne gi korrekte sysselsettingstall fordelt på kommuner og bydeler i den generelle sysselsettingsstatistikken. Kravet om egne virksomheter som følge av geografisk lokasjon gjelder for alle typer av virksomhet omtalt nedenfor.

3.4.2 Somatisk helsetjeneste

Hver virksomhet («næring») innenfor somatikken skal registreres som egen virksomhet.

Næring: 86.101 Alminnelige somatiske sykehus,
86.102 Somatiske spesialsykehus,
86.103 Andre somatiske spesialinstitusjoner,
86.212 Somatiske poliklinikker

Funksjon: 620 Somatiske tjenester

Dersom enheten omfatter psykisk helsevern, rehabilitering/habilitering, laboratorie- og røntgenvirksomhet, legevakt, eller lignende skal disse registreres som egne enheter, se nedenfor.

3.4.3 Pasient- og sykehotell

Dersom helseforetaket har arbeidsgiver-/driftsansvar for pasient- og sykehotell, skal hvert enkelt skilles ut som egen virksomhet, selv om virksomheten er samlokalisert med annen helsetjeneste. Dersom helseforetaket kun har arbeidsgiveransvar for helsepersonell i pasient-/sykehotell skal ikke egne virksomheter skilles ut, og ansatte skal registreres på den virksomhet som rapporterer aktivitetsdata for hotellet, vanligvis somatisk sykehus.

Pasienthotell er virksomheter som i hovedsak tar imot pasienter som ikke har behov for intensiv sykehusbehandling, men som fortsatt er innskrevet i sykehuset. Det er som regel ansatt helsepersonell på pasienthotellet. Sykehotell er virksomheter som i hovedsak tar i mot personer og deres pårørende som ennå ikke er innskrevet i sykehus, men som venter på innskrivning eller mottar poliklinisk

behandling eller dagbehandling. Tilbudet er ikke en helsetjeneste og benyttes særlig av pasienter og pårørende med lang reisevei.

Næring: Pasienthotell: 86.101 Alminnelig somatisk sykehus
Sykehotell: 55.101 Drift av hoteller, pensjonater og moteller

Funksjon: 620 Somatiske tjenester

3.4.4 Ambulansetjeneste

Ambulanse- og luftambulansetjeneste skal registreres som egne virksomheter når helseforetaket har arbeidsgiveransvaret, selv om virksomheten er samlokalisert med andre helsetjenester. Luftambulansetjenesten er organisert som eget Ansvarlig selskap og en del teknisk personell er knyttet direkte til den enkelte base, mens helsepersonellet gjerne er knyttet til helseforetakene.

Næring: 86.907 Ambulansetjenester

Funksjon: 600 Ambulanse

Pasienttransport:

Administrativt personale (kjørekontor), samt ansatte i tjenesten, er å betrakte som administrasjons-/støtte personale for helsetjenester, og skal behandles som beskrevet i punkt 3.4.2.

Næring: Flere ulike næringer

Funksjon: 606 pasienttransport

3.4.5 Røntgen og laboratorievirksomhet

Røntgen og laboratorievirksomhet skal registreres som egen virksomhet der helseforetaket har arbeidsgiveransvaret, selv om tjenesten er samlokalisert med annen virksomhet, for eksempel somatisk sykehus.

Næring: 86.906 Medisinske laboratorietjenester

Funksjon: 636 Radiologi tjenester
637 Laboratorietjenester

3.4.6 Rehabilitering/habilitering

Rehabilitering/habilitering skal registreres som egen virksomhet der helseforetaket har arbeidsgiveransvaret, selv om tjenesten er samlokalisert med annen virksomhet, for eksempel somatisk sykehus.

Næring: 86.107 Rehabiliterings- og opptreningsinstitusjoner

Funksjon: 630 Somatisk habilitering og rehabilitering

3.4.7 Psykisk helsevern for voksne

Virksomheter som driver psykisk helsevern for voksne skal registres som egne virksomheter, og ikke inkluderes i eksempelvis somatisk spesialisthelsetjeneste. Dette gjelder selv om de er samlokalisert og framstår som en avdeling/divisjon i et somatisk sykehus.

Poliklinikker skal registreres som egne virksomheter der de er geografisk atskilt fra døgnvirksomhet. Ved samlokalisering skal poliklinikk registreres som egen virksomhet hvis den sysselsetter minst 5 personer.

Næring: 86.104 Institusjoner i psykisk helsevern for voksne
86.223 Poliklinikker i psykisk helsevern for voksne

Funksjon: 641 VoP – Psykisk helsevern for voksne; Sykehus og annen behandling.
642 VoP – Psykisk helsevern for voksne; Distriktpsikiatriske sentra og annen behandling

3.4.8 Psykisk helsevern for barn og unge

Psykisk helsevern for barn og unge skal registreres som egne virksomheter, og ikke inkluderes i eksempelvis psykisk helsevern for voksne. Dette gjelder selv om de er samlokalisert og framstår som en egen avdeling.

Poliklinikker skal registreres som egne virksomheter der de er geografisk atskilt fra døgnvirksomhet. Ved samlokalisering skal poliklinikk registreres som egen virksomhet hvis den sysselsetter minst 5 personer.

Næring: 86.105 Institusjoner i psykisk helsevern for barne- og unge
86.224 Poliklinikker i psykisk helsevern for barn og unge

Funksjon: 651 BUP - Psykisk helsevern for barn og unge

3.4.9 Tverrfaglig spesialisert rusmiddelbehandling

Virksomheter som driver tverrfaglig spesialisert rusbehandling skal registreres som egne virksomheter, og ikke inkluderes i eksempelvis psykisk helsevern for voksne. Dette gjelder selv om de er samlokalisert og framstår som en egen avdeling.

Poliklinikker skal registreres som egne virksomheter der de er geografisk atskilt fra døgnvirksomhet. Ved samlokalisering skal poliklinikk registreres som egen virksomhet hvis den sysselsetter minst 5 personer.

Næring: 86.106 Rusmiddelinstitusjoner
86.225 Rusmiddelpoliklinikker

Funksjon: 681 Rus – Tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelmissbrukere

3.4.10 Andre tjenester

Andre tjenester hvor helseforetaket har arbeidsgiveransvar, og som ikke er nevnt over, skal også registreres som egne virksomheter, som f.eks. barnehager.

Næring: Flere ulike næringer, f.eks. 88.911, barnehager

Funksjon: 460 Personalboliger, barnehager og finans- og årsresultat

3.4.11 Administrasjon/støttefunksjoner

Ansatte i administrasjon og støttefunksjoner (renhold, vaktmester, kontorpersonale, IT-tjenester osv.) skal meldes inn på den største av de tjenesteproduserende virksomhetene som de yter tjenester til og som de er samlokalisert med.

Flere HF har (delvis) felles administrasjon/støttefunksjoner for somatikk og psykisk helsevern. I slike tilfeller rapporteres ansatte i administrasjon på den viktigste delen av virksomhetene de administrerer. Eksempel: Hvis somatikk er større enn psykisk helsevern rapporteres ansatte i felles administrasjon sammen med somatikk.

Administrasjon og støttefunksjoner registreres som egne virksomheter kun hvis de ikke er samlokalisert med virksomhet de yter tjenester til.

4 Navnsetting av virksomheter helseforetak

Virksomheter og organisasjonsledd må registreres med navn som i størst mulig grad identifiserer enhetene. Hensiktsmessig navnsetting forenkler også SSBs næringsplassering av virksomheten. Virksomhetene bør gis navn som avspeiler enhetens hovedaktivitet, ikke spesifikke delaktiviteter. Eksempler:

Oslo universitetssykehus HF, Ruspoliklinikk Aker sykehus
St Olavs Hospital HF, psykisk helsevern, Tiller poliklinikk

4.1 Innmelding av ansatte i A-ordningen

I likhet med andre arbeidsgivere er HF og RHF pliktige til å rapportere lønns- og ansettelsesforhold til A-ordningen. Dette gjøres samlet i a-meldingen som skal sendes inn hver måned av alle som utbetaler lønn, pensjon og andre ytelser. De fleste arbeidsgivere gjør dette ved filoverføring etter lønnskjøring. A-meldingen inneholder opplysninger om lønn og ytelser, i tillegg til status på alle arbeidsforhold. Skatteetaten, NAV Aa-registeret og Statistisk sentralbyrå (SSB) blir automatisk oppdaterte via A-ordningen.

SSB bruker tall på arbeidstakere som helseforetakene rapporterer via A-ordningen. Det er derfor viktig at helseforetakene løpende oppdaterer inn- og utmeldinger og at arbeidstakerne rapporteres på den virksomhet de faktisk arbeider i.

Les mer om A-ordningen og a-melding her: <https://www.altinn.no/no/a-ordningen/>

4.1.1 Hvem skal meldes inn i A-ordningen

Det er kun arbeidstakere som RHF og HF har arbeidsgiveransvar for, som skal meldes inn. Meldeplikten til A-ordningen er hjemlet i a-opplysningsloven. Med innmelding menes når et arbeidsforhold tar til, eller når en arbeidstaker starter opp arbeidet igjen etter å ha vært utmeldt, for eksempel ferievikarer. Alle arbeidsforhold med mer enn 1000 kroner utbetalt i løpet av kalenderåret omfattes av registreringsplikten til a-ordningen. Den månedens beløpsgrensen overstiges, skal arbeidsgiver sende a-melding som inneholder opplysninger om arbeidsforholdet.

Ved innrapportering skal det alltid oppgis hva slags type arbeidsforhold den enkelte inntektsmottaker har. Arbeidsforhold er ikke begrenset til forhold hvor det foreligger et ansettelsesforhold. Arbeidsforhold omfatter også frilansere og pensjonister som utfører arbeid som overstiger beløpsgrensen. Ved innrapportering av arbeidsforhold skal det gis opplysninger om start- og ev. sluttdato på arbeidsforholdet, yrkeskode, stillingsprosent, opplysninger om eventuelle permisjoner eller permitteringer, m.m. Merk at stillingsprosent iht. arbeidsavtale skal fylles inn for alle ansatte uavhengig av avlønningstype. Det er kun unntaksvis i de tilfeller det ikke foreligger avtale om stillingsprosent eller avtalt arbeidstid (f.eks. tilkallingsvikarer mv.) at stillingsprosent kan innrapporteres med 0.

I folketrygdloven § 1-8 defineres **arbeidstaker** slik: Med arbeidstaker menes enhver som arbeider i **annens tjeneste** for lønn eller annen godtgjørelse.

I folketrygdloven § 1-9 defineres frilanser/oppdragstaker slik: Med frilanser menes enhver som utfører arbeid eller oppdrag for lønn eller annen godtgjørelse uten tjeneste-/arbeidsforhold, men uten å være selvstendig næringsdrivende.

Unntatt er personer som deltar i arbeidstreningstiltak for yrkeshemmede når lønnen er definert som mottak av oppmuntringspenger (eksempelvis varig tilrettelagt arbeid).

4.1.2 Flere arbeidsforhold

Hvis en arbeidstaker har to eller flere arbeidskontrakter med helseforetaket, skal arbeidstakeren registreres i hver enhet som denne har kontrakt med.

Dersom arbeidstakeren kun har én arbeidskontrakt med helseforetaket, men faktisk arbeider ved flere enheter, skal arbeidstakeren registreres ved den virksomhet der hun/han arbeider mest (utgjør den

største delen av stillingen). Hele stillingsprosenten (ifølge arbeidskontrakten) skal registreres på enheten der arbeidstakeren arbeider mest.

4.1.3 Vikarer og ekstrahjelp

Personer som kun utfører arbeid ved ekstra behov som f.eks. ved ferie eller sykdom, skal registreres i de periodene de har arbeid. Disse skal så langt det er mulig registreres på den virksomhet de forventes å bli lengst knyttet til. Det skal rapporteres sluttdato når sesong/oppdraget er over, selv om personen skal arbeide for helseforetaket ved en senere anledning. Unntaket er om personen skal starte en ny arbeidsperiode i helseforetaket innen 30 dager, da kan arbeidsforholdet holdes åpent. Innleid arbeidskraft skal ikke registreres som ansatt i helseforetakene.

4.1.4 Yrke

Ved innmelding i A-ordningen skal det fylles ut informasjon om yrke. Spørsmål knyttet til yrkeskodingen kan rettes til yrke@ssb.no.

Hovedregler for riktig yrkeskode:

- Hvilken yrkeskode en stilling skal ha bestemmes av arbeidsoppgavene. Det vil si at yrkeskoden skal tilsvare konkrete arbeidsoppgaver, ikke formell utdanning og kompetanse hos den enkelte, heller ikke type ansettelsesforhold, kontrakt eller lønn. To ansatte som utfører samme arbeidsoppgaver skal ha samme yrkeskode.
- Ved blanding av arbeidsoppgaver på samme kompetansenivå, skal det brukes en yrkeskode som tilsvarer oppgavene som det brukes mest tid på.
- Ved blanding av arbeidsoppgaver på ulikt kompetansenivå skal det brukes en yrkeskode som tilsvarer oppgavene som krever høyest kompetanse.

En egen rettleiding for koding av yrke i helseforetak kan finnes på: <http://www.ssb.no/a/yrke/>

5 Melde endringer til ER/VoF

Helseforetak (organisasjonsform SÆR, annet foretak ifølge særskilt lov) kan foreløpig ikke benytte seg av elektronisk registrering.

Endringer, nyregistreringer og nedleggelse på hovedenhetene meldes på skjemaet Samordnet registermelding del 1 – Hovedblankett BR1010. Skjemaet finner du her:

<https://www.brreg.no/produkter-og-tjenester/skjemakatalog/samordnet-registermelding-del-1-hovedskjema/>

Endring, nyregistrering og nedleggelse av virksomheter på skjemaet Samordnet registermelding, del 1B, BR1012. Dette skjemaet finner du her:

<https://www.brreg.no/produkter-og-tjenester/skjemakatalog/tillegg-for-enhet-med-virksomhet-pa-flere-adresser/>

5.1.1 Spørsmål

Spørsmål om retningslinjene for inndeling i virksomheter kan rettes til Statistisk sentralbyrå, Seksjon for Virksomhets- og Foretaksregister på telefon 62 88 55 88 eller e-post VoF@ssb.no.